

Foto: Kristel Sarrik

Külaskäigul Stenbocki majas, kus peaminister Andrus Ansip tutvustas oma tööd ja kuidas toimivad e-koosolekud.

TOIMUS TALLINNAS ÜEKNi AASTAKOOSOLEK

13.-14. aprillil toimus Tallinnas Viru hotellis Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu (ÜEKN) aastakoosolek, kus osavõtjaid oli 12 riigist.

Reede hommikul kohtuti peaminister Andrus Ansipiga Stenbocki majas. Peaminister tutvustas oma tööd ja kuidas toimuvad e-koosolekud. Ta tõi näiteid heast koostööst Rootsi, USA ja Suurbritanniaga ning tänas väliseesti kogukondi nende panuse eest Eesti riigile.

Enne täiskogu, 13. aprillil, korraldas Ülemaailmse Eestlaste Kesknõukogu Tallinnas Viru hotellis sümposiooni "Väliseestlased ja Eesti meedia". Ettekanded juhatas sisse Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu esindaja Eestis Aho Rebas. Sümposiooni eesmärgina sõnastas Aho Rebas küsimuse, kas Eesti ajakirjandus kajastab väliseestlasi ja nende tegemisi põhjalikult ja piisavalt, või saaks seda paremini teha. Tallinna Ülikooli vanemteadur, etnoloogiadoktor Aivar Jürgenson andis avaettekandes ülevaate eestlaste väljarändest. Teises ettekandes tõdes "Eesti Päevalehe" ajakirjanik Rein Sikk, et mitte ainult väliseesti paberlehtede tiraažid ja lugejaskond ei kahane, vaid sama toimub ka Eestis.

Vaado Sarapuu tunnustas oma sõnavõttu kõrgelt Eesti pagulaste poolt loodud väärtusi ning et praegu maailma eri paigus ilmuvad eestikeelsed lehed on oma pika ajaloo ja taustaga, mida tuleks hinnata.

Pärast sümposiumit kuulati ära traditsiooniliselt liikmesmaade, ÜEKNi ja ÜEKNi esindaja Eestis aruanded. Valiti uus juhatus ja esimehena jätkab Jaak Juhansoo USAst. Mitmeid maid ootavad käesoleval aastal ees juubelid: USAs ja Saksamaal täitub 60. ning Venemaal 20. tegevusaasta.

Jüri Estam palus koosolekult pikendust ÜEKNi ajalooraamatu lõpetamiseks. Iga

maa sai Estamilt tööülesandeks lugeda läbi neid puudutavad peatükid.

Arutati ÜEKNi tulevikku, kuidas edasi minna ja võimalikke koostöövorme teiste organisatsioonidega. Mitmed delegatsioonid avaldasid heameelt suureneva noorte delegaatide arvu osas ja soovisid

UK esindajad Astrid Edwards, Reet Järvik ja Toomas Ojasoo Sümposioonil "Väliseestlased ja Eesti meedia".

neile tuult tiibadesse. Soome Eestlaste Liit avaldas soovi astuda ÜEKNi liikmeks. Selle esimees, Rain Ots, tutvustas liidu tegevust ja vastas küsimustele. Vastuvõtmise otsuse teeb juhatus.

Täiskogu otsustas tagasi oma peale võtta ülesande, et heaks kiita ESTOde toimumiskohad tulevikus. Järgmine ESTO toimub 2013. a. San Franciscos koos Lääneranniku Eesti Päevadega, kus ÜEKN korraldab Rahvuskongressi.

Toimus ka arutelu ÜEKNile saadetud toetusavalduste üle. Sellega seoses vaadati kahte stseeni valmivast filmist "Risttuules", mis käsitleb 1941. a. märtsiküüditamist. Kohapeal selgus, et filmi noor režissöör on endine ÜEKNi stipendiaat Martti Helde, kes avaldas tänu saadud toetusele.

Eelmisel aastal Lundis ÜEKNi täiskogul loodud meediagrupi esindaja Hain Rebas andis ülevaate grupi tööst ja pani seejärel maha toimkonna aastase mandaadi. Tema sõnul on veebinduse osa edasi arenenud jõuliselt. Näiteks on Kanadas tekkinud kolm uut interneti infokanalit. Väliseesti paberi ajalehtede osas on tema arvates olukord kirjum ja nende tulevik tekitab jätkuvalt muret. Täiskogu koosolekul esitasid Saksamaa "Eesti Rada" ja Inglismaa "Eesti Hääl" oma vastulaused meediagrupi raporti osas.

Nad leidsid, et kogu protsessi uuesti käivitamiseks on vaja pöörata uus puhas lehekülg ja huvi selleks peaks tulema altpoolt. Ajalehtede esindajad plaanivadki omal käel kohtuda suvel Tallinnas ja arutada tulevikku ja võimalikke koostöövorme. Kommunikatsioonikonsultant Jüri Estam esitas omalt poolt skeemi "Kuidas edasi" eesmärgiga rekapitalizeerida ja uuendada väliseesti ajalehti.

Järgmise aasta täiskogu koosoleku koht on veel lahtine.

Egert -Tiit Lemmik ja Kristel Sarrik
Eesti Päevaleht Rootsis

Kuninganna Elisabethi juubeli pidustuste ja riigi puhkuste tõttu ilmub järgmine Eesti Hääl kolmapäeval 13. juunil. Kaastööd ja kuulutused palume hiljemalt 30. maiks

Korrektuur: Tiina Kõiv
Eesti Hääl väljasaatjad ja abilisid: Adelies Beermann, Endla Hopkins, Leida Laumets, Ida Lemsalu, Asta Rank, Artur Sepp.

1 ÜEKN aastakoosolek
Tubli eestlane Inglismaal

2 Toimetaja veerg
Intervjuu - Paul Ratnik

3 "Elust uuel kodumaal"
Kohalikud uudised

4 Emadepäevaks
Noorte Hääl

5 Eesti meedia
Rootsi eestlastest

6 English section
Baltic symposium
Book review

7 Sport, Kokakunst
Tagasivaated

8 Teated
Eelseisvad üritused

INGLISMAAL PÄRJATI EESTLASE TUBLIT TÖÖD

Aprillikuu alul pälvis Londonis tegutsev Accounting for International Development (AfID) Suurbritannia konkursil kasvava sotsiaalse ettevõtte tiitli. AfID-i kuueliikmelise meeskonna oluline lüli on Londoni eestlanna Anneli Kimber, kes juhib kommunikatsiooni- ja turundustegevust. Anneli oli endine Eesti Suursatkonna pressiaatasee.

„Konkursi võit on suur tunnustus meie tööle laiemalt ning ka minu tööle kitsamalt,” ütles Kimber. „Kuna Suurbritannias on sotsiaalne ettevõtlus väga levinud, oli konkurents tihe.”

Korraldajate sõnul valiti AfID parimate hulka, sest on kiiresti kasvav ettevõtte, mis tegutseb unikaalsel alal ja pakub väga lihtsat võimalust aidata kaasa arengumaade ees seisvate suurte probleemide lahendamisele. Nimelt aitab AfID raamatupidajatel ja teistel finantsala professionaalidel minna vabatahtlikuna Aafrikasse, Aasiasse ja Ladina-Ameerikasse, et anda sealsetele organisatsioonidele tasuta nõu. Nende pisiorganisatsioonide eesmärk on kohapeal elujärge parandada ja vaesust vähendada, alates Uganda nunnade peetavast lastekodust, Burundi naiste kitsevahetusprojektist kuni Nepalisis tasuta arstiabi jagavate haiglateni.

Kimberi ülesanne on teha organisatsioon Suurbritannias ning mujal Euroopas ja Põhja-Ameerikas nähtavaks, et värvata uusi vabatahtlikke, ja tutvustada seda Aafrika, Aasia ja Ladina-Ameerika riikides, et leida finantsvaldkonnas abi vajavaid partnerid.
Eesti Päevaleht

INTERVJUU - PAUL RATNIKUGA

Paul Ratnik, bar manager of the Eesti Kodu Club in Bradford, agreed to talk to us about his current role and his Estonian heritage.

Foto: Toomas Ojasoo

Tell us a bit about your Estonian roots

My father is from Valga and my late mum Jean was English. My father, Klaus, had one brother Endel who passed away in the 70s who we never met nor our Estonian grandfather who was killed during the Second World War. Our grandmother Anna visited us and stayed for 3 months in the early 1970s - we were all heartbroken when she went back to Estonia.

I don't have any immediate cousins but I do maintain contact with a couple of second cousins, with whom I meet up when visiting Estonia, and also with Tädi Velda, Endel's wife. Family trees from both of our paternal grandparents have been drawn up going back as far as the early to mid 1800s.

Tell us something about your childhood and any Estonian influences. As a child did you visit the Estonian club and did you take part in activities?

I cannot remember the first time I visited the Eesti Kodu but it was at a very early age. However, the visits were few and far between. Maybe one of the reasons was that I was just one of six surviving children (our brother Michael died in infancy) – could the community have coped with us all?! Also there was little time available as our parents worked tirelessly, providing for us and bringing us up the best they could. Our dad worked 6 and sometimes 7 days a week as did our mum. I hope I can speak for my four brothers and one sister in saying it would have been great to be involved in the cultural side of Estonian life as children but that was the way it went. I think that our family was not especially different from many other Estonian and East European refugee families where one of the parents was English, especially if there was an English speaking mother. But I wouldn't change anything though from those times.

I grew up in a predominantly European multi-cultural Bradford where my friends were the sons and daughters of East European exiles and from other nationalities. The face of the city has changed, but interestingly, the Eesti Kodu Club has attracted amongst its clientele Austrians, Ukrainians, Lithuanians (when their club closed) and now Hungarians, whose club has also closed, notwithstanding our neighbours the Latvians (their club is 100 metres up the road!).

In the early 1980s I started visiting the club more often, but still not very regularly. Apart from a few of my dad's Estonian friends I knew almost no one. In the years following I attended some cultural events but unless my father told us what events were forthcoming I had no idea. I also worked shifts at TNT transport where I worked for 30 years in various positions until I finished due to medical problems 2 years ago. I had an active sporting calendar playing football in local leagues and supporting our two professional football and rugby league clubs Bradford City and Bradford Bulls. My

Saturday night out in these days was a night in the city centre.

You are now recognised by many as one of the key people who have done much to upgrade the facilities at the club. Tell us how you got involved.

In the late 1990s my neighbour, who knew of my Estonian roots, informed me that, from sources close to the committee, the club was facing closure should the situation not improve in the coming years. This revelation shocked me and from this time onwards I, my wife and our families and friends started visiting the club more often. I got to know many older Estonians, their families and other members who visited the club on a regular basis. During the next few years I learned much more about the history of our community in exile but also about the history, culture and politics of Estonia which had recently regained its independence. I'm still learning!

With a few notable exceptions, the older community had been left to struggle on with very little help from second and third generations of Estonian families. What happened to all those descendants is a mystery – many had been to the Saturday Estonian school in the 60's and 70's. I also saw the problems faced by the Bradfordi Eesti Kodu, with an ageing and diminishing clientele. These things and the people around me inspired me to do what I could do to help this club and its many organisations survive and thrive in the best way we could.

What did you do then?

Not only did I help to support the bar (contributing to its income!) but I started helping around the gardens and doing other odd jobs where needed. I was voted onto the committee about 8 years ago.

How have the building, the grounds and the bar been improved over the last few years.

The building has seen a transformation, but being a Grade 2 listed building we are restricted in what we can do. For example, we converted the unused 'school room' into a games room – pool and darts; the room previously used for playing cards is now a children's playroom to attract a younger clientele of mothers and fathers; a new sound system has been installed along with flat screen TV and free internet access.

The main hall, which in 1998 welcomed President Lennart Meri immediately after Independence Day celebrations, has been totally gutted and replastered and decorated and with the big screen will be showing the Eurovision Song Contest. Thanks to contacts we can also provide karaoke and music system at discounted rates.

Other small touches – such as the Estonian Coat of Arms etched into the glass panes of the front doors – provide a homely welcome.

Thanks to the efforts and guidance of Lia Ottan in recent years the club gardens are kept in good condition, with invaluable help from the 'youngsters' Ben, Haldi and me. In the grounds where previously there was a volleyball court there is now an open air stage, which has hosted 'Untsakad' and 'Tuulelöötsutajad' for Jaanipidu, along with the traditional bonfire.

During recent years, there has been a huge increase in custom. How has the club committee achieved this and how are you trying to stimulate even more interest?

We have a well stocked bar and try to promote and sell as many Estonian drinks as possible – Saku, A le Coq, Viru Valge, Kiss, Fizz, Vana Tallinn and more. I am currently looking at ways of bringing other products direct from Estonia. Eesti Kodu Bradford is now a much fresher and attractive place to come and spend an afternoon or evening socially with all the family. The aim is to increase the number of Estonian visitors and clientele.

TOIMETAJA VEERG

Kallid lugejad!

Maikuu lõpus toimub Eurovisiooni lauluvõistlus, mis on UKs muutunud sündmuseks, mida võetakse rohkem naljana. Tullakse kokku, vaadatakse võitlust tihti ühiselt suurel ekraanil ja aina imestatakse ning raputatakse päid nii esinejate, kostüümide kui ka laulude ja tantsurutiinide üle. Olen märganud, et kodumaa eestlastel on kalduvus seda üritust veidi tõsisemalt võtta kui siin maal. Analüüsitakse laule ning laulusõnu, hinnatakse esinejaid ja laulusõnu ning võrreldakse koreograafiat ja muusikalisi võimeid.

Sel aastal on aga rõõm näha, et Eesti laul on taas kaunis eesti keeles ('Kuula' - Ott Lepland) ja, et UK on otsustanud vana 76. aastase veterani Engelbert Humperdincki Eurovisioonile saata lauluga ('Love will set you free'). Iga Inglismaal elav isik, kes on üle viiekümne mäletab tema hingestatud ballaade 60. ja 70. aastatel!

Huvitav on veel Venemaa laul - Buranovskie Babushki laulavad 'Party for everybody' aga need 'babushkad' ei olegi venelased vaid soome ugri päritoluga Udmurdid ning eestlaste hõimurahvas! Vanaemad esinevad udmurdi rahvariietes ja on näha veidikene sarnasust eesti

rahvariietega näiteks nende pasteldest jalanõud.

Üksteist aastat tagasi kui Eesti võitis Eurovisiooni Dave Bentoni ja Tanel Padariga ('Everybody') ei olnud me teadlikud sellest, et just enne Euroopa Liitu astumist valitud laul oli sihilikult inglisekeelne ja ka meelega oli valitud laulma tumeda nahaga Aruba saarelt pärinev Dave Benton koos eestlase Tanel Padariga, et eesti laul vastaks Euroopa Liidu multikultuursuse nõuetele!

Kuigi sellel võistlusel on muidugi oma poliitiline külg eriti nn. kunstlikult paika pandud hääletamise suhtes, kus naaberriigid ja hõimurahvad üheteisele hääletavad, on ta lõppude lõpuks mõeldud vaid üldiseks euroopalikuks meelelahutuseks ja seda ei tasu liiga tõsiselt võtta. Kes seda ehk kõige rohkem mõistis oli kauaaegne iiri päritoluga Eurovisiooni teadustaja ja naljamees Terry Wogan, kes teadis täpselt kuidas selle üle nalja heita.

Ootame juba põnevusega selle aastast võistlust ...!??

Reet Järvik, Toimetaja

Vabandame Astrid Edwardsile, et aprillikuu Eesti Hääles tema nimi oli välja jäetud I.E.Ü juhatuse nimekirjast.

We have much more work to do and we hope the many more recent arrivals from Estonia who live, work and have settled in the surrounding area will use the club more often. They are all welcome. We also have up to 150 Bradford City Football Club supporters on home match days, visiting for pre- and post- match drinks. As many as 20 of these are, like me, of Estonian descent. All of them are either full or supporting members of the club and many hold their family celebrations at the club and also support our fundraising events. They, and their families, have contributed to the increase in the number of functions. On match days our support group raises funds from domino cards and my brother, John, sells pie-n-peas. All the proceeds go towards helping organise events throughout the year and for other good causes – the summer children's camp, etc. Our support group is just a small part of the various groups and associations that support the Eesti Kodu; every little bit counts. The large increase in revenue in the past few years has funded the building improvements and staging of social events mentioned above.

When did you first visit Estonia and how did you feel?

I first visited Estonia in 2003 after having put it off for years for a variety of reasons; cost being one, the other being a lack of knowledge of the language and therefore potential difficulties with transport, accommodation, etc. With my wife Sharon and 'minu isa' we went for two weeks, staying in Tallinn for a few days, then touring the country in a hired car. My father, then in his late 70s, insisted on driving round Eesti for the first time ever! We visited friends and family in Põlva, Tartu, Valga and Pärnu and had a great holiday, although Sharon didn't care much for the outdoor toilets!

Since then I have been many times, touring and relaxing with an Estonian beer in Tallinn, Rakvere, Saaremaa and many more places although I am not planning to visit Narva. We have had great evenings out at Õllesummer /beer festival, which is a great all round family event and of course the 8th wonder of the world - 'The Estonian national song festival Laulupidu' and the dance celebration 'Tantsupidu'.

I already have two trips booked this year, one with friends of Irish origin with whom I went to see the Ireland-Estonia match in Dublin, ending up in a bar watching on TV (no tickets available at reasonable prices!);

the other trip with Sharon. If the right numbers came up on the National Lottery I would want to have a retreat in Estonia, either a log house in the countryside or a small flat in Tallinn.

Do you regret not learning the Estonian language?

Despite not speaking Estonian I am extremely proud of my Estonian roots and heritage. I have managed to get by with my Yorkshire English – even the members of Untsakad understand me – and I understand them when they order 'viis õlut palun!'

I am passionate about advertising Estonia as a tourist destination, but not for stag night trips. I just caution people about potential taxi rip-offs and the price of drinks on 'Raekoja Plats'.

You have followed the Estonian football team on several occasions. What sticks in your mind about these matches?

I recall the England Estonia match at Wembley, not just because the Estonian speaking announcer pitchside was wonderful, but because Estonia held England to a draw – in the second half! In the first half England scored twice, and Estonia once – but it was an own goal. I didn't mind England winning because Russia was in the same qualifying group.

I follow the progress of Henrik Ojamaa of Motherwell in the Scottish League partly because they play in the same colours as Bradford City and that their manager, Stuart McCall is a former Bradford player.

If you were stranded on a Desert Island what would be your favourite piece of music, your book and your luxury?

As you would expect I would be happy with an endless supply of draught Saku õlu on tap, listening to either Strauss waltzes (shame there is no dancing companion) or Jerry Lee Lewis rock'n'roll, and trying to get my head around the latest "How to speak Estonian" book.

Is there anything else that you would like to tell our readers?

One thing that must be done, before it is too late, is to record the history of the club and of Estonians in Bradford and the north of England. Now there's another job for you Toomas and Reet!

Thanks for the suggestion. Though I agree it needs to be done can you find some more energetic younger people who would do it. Toomas Ojasoo and Reet Järvik

KONKURSS “ELUST UUEL MAAL”

25. aprillil avalikustas Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni (IOM) Eesti esindus konkursi “Elust uuel kodumaal” tulemused. Võistlusele laekunud lugude põhjal võib tõdeda, et sõltumata ajast ja kohast on pagulased kogenud sarnaseid raskusi uude ühiskonda integreerumisel. E-raamatu „Valik lugusid konkursilt „Elust uuel kodumaal““ emotsionaalsete lugude jutustajateks on peamiselt 1940ndate lõpus Eestist lahkunud. Lisaks on raamatus koha leidnud ka üks taasloomumise lugu, mis sai alguse Abhaasiast ca 130 aasta eest.

„Täna meenutame me neid sündmusi küll läbi ajalooprisma, kuid inimeste soovid, unistused ja hirmud on tihti ajast sõltumatud. Oma kodumaalt lahkumine ning uude maailma integreerumine, ükskõik, mis põhjusel seda ka ei tehta, on alati väljakutse täis ebakindlust, raskusi ja uue õppimist.” (Hans Peter Bøe, IOM Eesti esinduse juht). IOMi Eesti esinduse poolt korraldatud konkursile laekus võistlustöid üle kogu maailma ning raamatusse jõudsid neist 8 eestikeelset ja 4 inglisekeelset. Igale loole eelneb intervjuu kas autori või isikuga, kes loo konkursile saatis. Raamatut lugedes saab kaasa elada nii eestlaste ja eestimaalaste kogetud raskustele uude ühiskonda lõimumisel 1950ndadel kui ka taasloomumisele tänases Eestis.

Lugu ühe Eesti Hääle lugejalt
“Väliseestlaseks keeruliste aegade sünnil -
Elsa Reimann Donnelly lugu”

Pühendatud Elsa Reimann Donnelly ja James „Jim“ Martin Donnelly Jr. mälestuseks

Eellugu

Elsa Reimann sündis 06.01.1919 Vana-Kuustes Tartumaal. Paraku juba sama aasta maikuuks jäi väike tüdruk orvuks, sest pärisema Maria Reimann (16.03.1895-17.05.1919) suri. Surma põhjuseks märgiti „rabatud“. Bioloogilise isa kohta puuduvad andmed ja ka sünnitunnistusel puudub vastav sissekanne. Vaeslapsepõli ei kestnud kaua, sest umbes 1,5 a. vanuselt võeti Elsa taluperemehe Aleksander Fell'i (22.08.1870- 09.01.1951) poolt Tartumaal Raadi vallas asunud „Peetriado“ nr 17 talu kasutütreks. Neil omal lihaseid lapsi ei olnud. Elsa õppis Tartu X Algkoolis ja 1936. a lõpetas Tartu Kaubanduskooli. 1936. aasta oli Elsale isiklikus elus sündmusterohke. Lisaks Kaubanduskooli lõpetamisele käis ta kevadel leeris Peetri koguduses õp. Taul'i juures ning Jaanilaupäeval abiellus ta Raadi valla „Andrese“ talu noorema perepoja Leonhard Paabo'ga (snd 30.11.1911), kes hiljem USA-sse emigreerus. Paraku see esimene armastus ei kestnud igavesti ja abielu lahutati 28.08.1942.

Elsa oli lahtise peaga eriti keelte peale ja Kaubanduskoolis omandas ta väga hea saksa keele oskuse, mis kaudselt aitas kaasa emigreerumisele, sest Saksa okupatsiooni ajal sai Elsa Eesti Omavalitsuses tõlgi ametikoha, mis Stalini režiimi ajal oleks tähendanud kindlat Siberisse sõitu või vangilaagrit. Selgelt olid veel meeles 1941. a sündmused.

Eestist lahkumine

Seega 1944. a hilissuvel ei olnud Elsal muud valikut kui Eestis lahkuda, mis praktiliselt tähendas sõitu Saksamaa suunas, nii raske, kui see ka oli, jättes maha kodutalu, mis juriidiliselt juba Elsale kuulus, sest kasuisa jättis testamendis kinnisvara talle. Kasuisa Aleksander Fell „pääses“ keerulistest aegadest, kuna suri 30.09.1939. aastal kopsupõletiku tagajärjel.

Ette rutates talu saatusest

Kirjutades võib öelda, et ka „Peetriado“ nr 17 talu kuulutati kulaklikuks majapidamiseks Stalini aegse stampkava järgi. Esialgu Lohkva küla „Taidla“ kolhoosi aktiivide otsusega 03.08.1950 sm A. Mägi juhtimisel ja sm T. Sinimägi heakskiidul (kokku 29 poolt ja 1 vastuhääl). Sellele järgnes Täitevkomitee otsus 23.08.1950. Ei saa jätta mainimata, et poolthäälatajate hulgas oli

Eestikeelsete tööde kategoorias tunnistati parimateks:

1. koht - Mari Ann Tammark (Kanadast)
 2. koht - Aire Kolbre Salmre (USAst)
 3. koht - Valentine Treiman (USAst).
- ja inglisekeelsete tööde kategoorias:
1. koht - Lembit U. Lilleleht (USAst)
 2. koht - Tania Lestal (Austraaliast)
 3. koht - Arved Plaks (USAst).

Ühtlasi pälvis eriauhinna lõimumislugude kategoorias Arnold Rutto Abhaasiast.

Soovime tänada kõigi konkursil osalenuid nende hindamatu panuse ning projekti juhtkomitee liikmeid võistlustööde hindamise eest!

E-raamatu saab tasuta alla laadida aadressilt <http://iom.ee/parem/sundmused>

Konkurss “Elust uuel kodumaal” korraldati ning e-raamat anti välja Rahvusvahelise Migratsiooniorgani-satsiooni projekti „Avalik-kuse teadlikkuse ja sallivuse tõstmine Eestis: Põgenikud, pagulased ja immigrandid“ (PAREM) raames ning seda kaasrahastavad Euroopa Liit Euroopa Pagulasfondi kaudu ja Eesti Vabariigi Siseministeerium.

Marge Sassi, projekti PAREM koordinaator

teisigi ilusate Eesti nimedega seltsimehi nagu A. Lõokene, A. Järrend, O. Zubsberg. Kulaklikuks kuulutamisele eelnes veel talu maksustamine ebareaalselt kõrgete nn kulakunormidega.

Elsa Reimanni kasuema, Therese, oli pääsenud Siberisse küüditamisest ainult parandamatu haiguse tõttu, võimud arvasid, et eks sureb varsti nagunii. Nii läski. Therese suri 09.01.1951. a põievähi tagajärjel, olles veetnud viimased elupäevad venna Virgo Kohv (Koff)'i (1894-1974) juures Tallinnas Härjapea tn 10. Talu ja loomade eest hoolitses tegelikult Agafi Rivanova nimeline endine talutüdruk, kes oli Theresele igati toeks. Teda pinniti ka korduvalt ülekuulamistel Elsa pärast.

Talu allesjäänud vallasvara ekspropireeriti „Taidla“ kolhoosile ja hooned lammutati, sest pool talumaast jäi rajatava Raadi Vene sõjalennuvälja alla. Seega polnud inimesi, polnud talu- probleem oli Nõukogude võimustruktuuride jaoks lahendatud. Tuleb veel nimetada, et Elsa sai sellest kõigest teada hilinemisega, sest kirjade ja postisaadetiste liikumine oli väga aeglane-kogu korrespondents avati, nii Läände saadetud kui ka sealt saabunud. Vähemalt osa kirju avati aurutamise teel, teistele löödi silmakirjalik tempel „saabunud rebenenult“, reeglina vene keeles. Lisaks tuli väga valida, mida kirjutada, et mitte ohtu seada ENSV-s elanud tuttavaid ja sugulasi.

Tuginedes sellele vahelepõikele „Peetriado“ talu saatusest, võib kinnitada, et Elsa Reimanni Eestist lahkumise otsus 1944. a oli ainuõige, sest Eestisse (õigemini ENSV-sse) jäämise korral oleks ta kindlasti kantud küüditatavate kulakliku elemendi nimekirja koos sellest tulenevate represseeritutele ja „rahvavaenlastele“ tuttavate tagajärgedega. Aga tagasi aastasse 1944- Elsa mälestuspilt kodutalust oli sünge ja rusuv. 1944. aasta sügissuve lahingud olid „Peetriado“ ümbrust kõvasti räsitud ja heinamaadel vedeles Saksa sõdurite veel matmata surnukehi.

Elsa teekond viis teda esialgu Riiga. Seal raudteejaamas pääses ta õnnega pooleks pommitabamusest, kuna jaama pommitati, rongi sõit oli aga õhtuks edasi lükatud ja ta külastas tuttavaid, kes ka edasisõidu-võimalust otsisid. Kogu hoiulejääetud pagas hävis koos paljude paberitega. Alles jäi ainult käekott. Lõpuks liikumahakanud rong jõudis siiski Saksamaale pärale. Noortel inimestel on tavaliselt kodumaalt lahkumine kergem, eriti kui kõik mõtted tuleb suunata enda paikapanelmisele võõrsil. *Järgneb lk 5*

BRADFORDI EESTI KODU PEAKOOSOLEK

Foto: Toomas Ojasoo

Eesti Kodu juhatus: vasakult - Paul Ratnik, Eevi Malm. Lissa Oldcorn, Christian Oldcorn, Klaus Ratnik, Endla Lepik, Vello Vahter (esimees), Tiiu Kajando, Haldi Kranich, Lia Ottan, Harald Luts (abi-esimees)

Pühapäeval, 29. aprillil toimus Bradfordin asuva Klubi “Eesti Kodu” järjekordne aasta peakoosolek, millest võttis osa 21 tegevliiget. See arv oli küllaldane koosleku läbiviimiseks, kuid võrreldes liikmete arvuga, tundus siiski väiksena. Vaikse leinaseisakuga mälestati aasta jooksul surma läbi lahkunud liikmeid, nende hulgas endist laekurit Kalju Ellikut.

Aruanded näitasad, et Klubi „Eesti Kodu” on ikka elujõuline. Laekur Lissa Oldcorni poolt esitatud aruannetest selgus, et klubi töötas aastal 2011 väikese ülejäägiga.

Suuremad väljaminekud olid baarimehe palk, kuigi baar teenis hästi raha aasta jooksul; küte, remont ja litsentsid läksid maksma rohkem kui £12,000. 2012 eelarve näitab veidi suuremat ülejääki, isegi siis kui küte, remondi ja litsentside kulud tõusevad kuni £15,000. Rahaline aruanne ja eelarve võeti vastu ühel häälel.

Eesti organisatsioonide esindajad külastasid
Ühendkuningriigi sõjameditsiini keskust

30. aprillil eesti organisatsioonide esindajad Inglismaal külastasid „Royal Centre for Defence Medicine (RCDM)” Birminghamis, kus eesti sõdurid, kes on Afganistanis ISAF missiooni käigus haavata saanud tuuakse ravile. Ühendkuningriigi sõjameditsiini keskuses oli hiljuti ravil kolm vigastatud eesti kaitseväelast.

Koos saatkonna kaitseatašeelega kolonel Vahur Väljamäega, pressiaatašeeaga Kadri-Mai Kaunisaarega ja IEÜ Eestlaste Ühingu esimehga, olid kohal esindajad Bradfordi Eesti Kodust, Londoni Eesti Seltsist ja Nottinghami osakonnast

Ettekandes seletasid briti ohvitserid, et eesti sõdurid saavad täpselt samal tasemel kõrget ravi ja hooldust kui britlased, kellega nad on Helmand provintsis sõjaoperatsioonil.

Inglismaal on hästi edenenud heategevuse organisatsioonid, kes aitavad toetada sõjameditsiinikeskust vabatahliku annetustega ja korjavad raha selle tegevuseks

näiteks „Help for Heroes” ja „RCDM – Patient Welfare Fund”. Selle toetusega saavad nad pakkuda haavatud sõduritele ja nende perekondadele rohkem kui lihtsalt ravi. On ehitatud korterid perekondadele, kes külastavad omakseid; on ostetud ja annetatud firmade poolt arvutimasinad, l-pad'id ja telekad. Kui sõdurite olukord on paranenud toimuvad ka visiidid väljaspool haiglat kas kohalikku restorani, jalgpalli mätšile või kinno.

Eesti organisatsioonid Inglismaal otsustasid järgmistel koosolekutel arutada kuidas meie väike ühiskond saaks abiks olla.

LÜHIUUDISED

Skype plaanib luua 400 uut töökohta

Maailma suurim rahvusvaheliste telefoni-kõneded pakuja Skype plaanib luua Tallinnas, Londonis, Stockholmis, Prahas ja Kalifornias kokku ligi 400 uut töökohta.

Skype loodab värbimisin protsessi esimese osa lõpetada juuni lõpuks. Kui Skype saaks kõik vabad töökohad täidetud, oleks ettevõtte palgal 1600 inimest. Skype'i asepresident Rick Osterloh rääkis, et ettevõtte vajab nii tarkvarainsenere, tootejuhte kui disainerid.

Tööandja maksukoormus OECD riikides

OECD avaldatud raportist selgus, et Eestis töötasudelt makstav 40,1 protsendi suurune maksukoorem on teiste organisatsiooni liikmesriikide seas 11. kohal.

Nii Taanis kui Norras makstakse töötasudelt vähem makse kui Eestis.

Kõige enam tuleb makse maksta Belgias ja Saksamaal, kus maksukoormus töötasu-delt on vastavalt 55,5 ja 49,8 protsenti. Suurbritannias on vaid 32,5%

N O O R T E H Ä Ä L

„Minu ema väga lahke ja tore. Mu emme viib mind igale poole. Reisile viib mind ja ostab mulle palju asju, näiteks ta ostis mulle Monopoly. Mu emme on viinud mind Pariisi ja Eiffeli torni otsa. Ja iga talve, sügise, suve ja kevade vaheaegadel emme viib mind Eestisse ja siis tagasi, kui vaheaeg saab otsa. Mu emme tegeleb minuga ja on nii vinge.“ Marcus, 10a

„Minu ema on nii tore sellepärast, et ta teeb natuke nalja ja armastab mind.“
Mirjam, 8a

„Mina armastan oma emmet, sest emme mängib lauamänge minuga.“ Joosep, 5a

Minu Ema
mu Ema on nii Kallis,
mu Ema on alati valmis,
mu Ema alati aitab mind,
mu Ema ei ole Lina.
Mirjam Elessawi

„Mina armastan oma emmet, sest ta mängib lauamänge minuga.“ Iris, 4a

„Minu ema on mulle kallis, sellepärast et tema viib mind igale poole.“ Maite, 9a

„Mina armastan oma emmet, sest emme teeb mulle kalli.“ Anette, 3a

Üks suu.
Üks suu, nii vana
kui mullake;
ja mõttis nägu,
nii vagune.

Ja mõttis nägu,
nii aus ta;
nii vaikne, valul
ja sõnata.

Nii aus, nii vaikne,
nii mullane,
nii selge ja õige
ja kullane.

See on mu ema,
mu mullake,
see on mu ema,
mu kullake.
Juhan Liiv

„Mina armastan minu emmet, sest ta aitab mind mu koolitöödega.“
Sten, 8a

„Mina armastan oma emmet, sest emme annab mulle magustoit.“ Oskar, 7a

Minu ema on väga hia
et ta toob
ja vitab mind muga
võitua. ja ta vitab
mind uuma.
Raresojus
Matiasa

„Minu ema on väga hea, et ta toob asju mulle, ta võtab mind mängu- väljakule ja ta võtab mind ujuma.“ Matias, 5a

„Minu kallis emme! Ma armastan sind, sest sa annad mulle sööki.“
Chertofer, 7a

„Minu ema on väga kallis mulle, sest ta annab mulle musi iga päev.“ Alexander, 8a

„Mina armastan oma emmet, sest ta aitab minul teha minu koolitööd.“ Karel, 6a

Ilus suvepäev

Möödunud suvel olin emaga koolivaheajal Eestis. Tegime koos toreid reisi Saaremaale. Sõitsime neljakesi koos Timuri ja Katiga. Läksime autoga Virtsusse ja sealt sõitsime laevaga Muhumaale. Muhumaal istusime autosse ja sõitsime üle silla Saaremaale. Seal sõitsime palju ringi: käisime Kuressaares Kaali järve ääres ja vaatasime Angla tuulikuid. Pärast pidasime piknikku mere ääres. Ilm oli soe ja päike paistis. See oli tore ja lõbus reis.
Maite, 9a

Minu Ema on Naljakas sellepärast ta teeb mind Nälma. ja teeb nalja mulle.
MARIAM Nossair. 8.a

„Minu ema on naljakas sellepärast, et ta teeb mind naerma ja teeb nalja mulle.“ Mariam Nossair, 8a

„Mu emme on nii kallis, sellepärast et ta viib mind igale poole ja on väga ilus.“
Marcus, 10a

„Ema on mulle kallis, sest ema hoolitseb minu ja Williami eest.“
Sophie, 5a

Minu ema on ilusad Bici
ja ma Kingen Lili
sooda on suht hea
Jasnuv armas pea
Mariam Nossair .8.a

Mariam Nossair 8. a

Sophie 5. a

„Mina armastan oma emmet, sest emme mängib minuga.“

Ola Ants, 3a

My mummy is beautiful, kind, loving, caring and she loves me and I love her back.
Minu Emma on ilus, hea, armastav, hooliv ja ta armastab mind ja mina armastan teda ka.
chloe 10

„Minu ema on ilus, hea, armastav ja hooliv ja ta armastab mind ja mina armastan teda ka.“
Chloe, 10a

ÜEKN sümpoosion kodumaal - kuidas suhtub Eesti meedia meredetagustesse kaasmaalastesse?

13. aprillil korraldas Ülemaailmne Eestlaste Kesknõukogu (ÜEKN) Tallinnas Viru hotellis sümpoosioni „Väliseestlased ja Eesti meedia.“ Sümpoosion kujunes pisut teisiti, kui oli alguses plaanis. Esiteks langes kõnelejate ridadest tervislikel põhjustel välja äsja 70. sünnipäeva tähistanud televisiooniajakirjanik Mati Talvik. Temale lisaks jäi ära ka ajakirja „Diplomaatia“ peatoimetaja ning „Postimehe“ kolumnisti, poliitoloogiadoktor livi Masso ettekanne.

Üritusele kogunenutel - neid oli keskmise saaliäie jagu - esines raskusi keskendumisega etteantud teemale. See lihtsalt konstateeringuna, et teised rõhuasetused tundusid kohalviibijatele olulisemad olevat. Näiteks selline küsimus: "miks lahkusid pagulased 70. a. eest?" (teisiti öeldes: "mille eest pakku mindi?"), aga ka: "miks pole kaugeltki kõik uusväljarändajad huvitatud eesti keele õpetamisest oma lastele, kui pere on seadnud end sisse uuel asukohamaal?"

Ürituse korraldaja Aho Rebas päris rohkem kui ühel korral peamist, millele lootis vastust saada: "Kas Eesti ajakirjandus kajastab väliseestlasi ja nende tegemisi piisavalt, või saaks seda paremini teha?", milline rõhuasetus ei tundunud publikut kaasa tõmbavat. Jäi tunne, et Viru hotelli kõnepulti ei astunud tol päeval inimest,

kes oleks olnud suuteline või tahteline sellele vastama.

Tallinna Ülikooli vanemteaduri etnoloogia-doktor Aivar Jürgensoni põhjalik avaettekannepaistis silma paari-kolme muu momendi poolest. Jürgenson, rohkem kui keegi teine, tundub olevat see kaasaja eesti ühiskonnateadlane, kes tõstab esile erinevust vabatahtlikult riigist lahkunud isikute (tüüpiliste emigrantide) ja poliitilistel põhjustel (mittevabatahtlikult) lahkunud isikute ehk põgenike ehk maapakku siirdunud isikute vahel. Seda siis erinevalt näiteks Tartu Ülikooli Välis-Eesti uuringute keskuse sellistest spetsialistidest, kes on öelnud, et nemad eelistavad ähmasevõitu mõistet "Eestist lahkunud isikud", kuna sõna "põgenik" pidavat nende tunnetuse kohaselt inimesi kodumaal kuidagi rahutuks tegema.

'44 a. lahkunud isikud - oli nende hulgas "tavalisi" majandusmigrante?

Olles andnud ülevaate sellest, kuidas eesti meedia on suhtunud erinevatel perioodidel väljarändajatesse - näiteks saja ja enama aasta eest kõigepealt taunivalt ja hiljem leplikumalt - ütles Jürgenson, et ilmselt esines pagulaste ridades ka selliseid inimesi, kes oleksid kaalunud välismaale minekut isegi siis, kui Punaarmee ei oleks Eestisse uuesti tunginud aastal 1944.

Probleem selle hüpoteesiga - et pagulaste hulgas võis leiduda isikuid keda saaks tavalisteks majanduspõgenikeks pidada - on tagantjärele selgeks tegemine "kes oli päriselt kes". Selline relativistlik lähenemine võib külvata selgusetust ja kahtlustundeid eriti inimeste hulgas, kelledel puudub isiklik kogemus sellest, mida kujutas endast sõjajärgne balti maapagu.

Konverentsisaalis leidis inimesi, kes kinnitasid: paljudes meie pagulaskogu-kondades ei esinenud kahtlust selles, et põgenemisel olid valdavalt poliitilised põhjused. Teisiti öeldes - suurel arvul eestlastest pagulastel esines põhjendatud kartus, et Eestisse jäämise puhul võidakse neid taga kiusata või karistada.

Üks USA-s elav meesterahvas toonitas: lahkuti peamiselt selleks, et põgenike järgmine põlv saaks kasvada vaimselt vabas õhkkonnas, ehk pealekasvavate generatsioonide päästmiseks nõukogude indoktrinatsioonist.

Miks väldib osa uutest väliseestlastest emakeele õpetamist oma lastele?

Meeleolud jäid suhteliselt emotsionaalseteks pärast seda, kui Tallinnas ilmuva Eesti Päevalehe ajakirjanik Rein Sikk pakkus kasutuseks uudissõna "jobueestlased" tähendamaks hilisväljarännanuid, kes pööravad selja oma rahvusele. Sõna

"jobueestlane" kutsus esile sumina saalis ega pruugi aktsepteerimist leida neologismide sõnaraamatutes!

Probleem ise - leibkondade vajadus otsustada kas lastele eesti keelt õpetada või mitte - on uuesti aktuaalne, olles olnud minevikus sageli kõneaineks, kui 1944. a. Eestist lahkunudtel tuli teha enese jaoks selgeks, kas kakskeelsus on hea asi, või hoopis midagi, mis võiks pärssida noorte arengut ja ajada nende elud kuidagi asjatult keeruliseks.

Auditooriumist pakuti, et Eestist sõja ajal lahkunud inimeste kogemus ja mitmed teaduslikud uuringud näitavad: kakskeelsust ei maksa karta. Eesti keele õppimine Rootsis või Põhja Ameerikas või kus tahes ei tähenda, et väljarändajate laste rootsi või siis inglise keele õpe areneks kakskeelsusest tingituna kuidagi kehvemini kui rootsi või ameerika lastel. Vastupidi: väliseestlased ja Eesti riik võiksid mõlemad toonitada valjul häälel kakskeelsuse kasulikkust, ja seda koguni kampaania korras. Pole mingi saladus, et Rootsis ja Kanadas jne. elab tuhandeid eesti päritolu inimesi, kes on end edukalt maksmat pannud oma uutes koduriikides.

Kui tõstatatud teema jäi sisuliselt vastuseta: millist pilti kujundab Eesti meedia välismaal elavatest eestlastest, võib nii palju siiski öelda, et tänapäeval pühendatakse küllaltki palju tähelepanu uusväljarändajatele - nii sellistele kes õpivad riigiõigust mõnes Euroopa ülikoolis, kui nendele, kes töötavad melonifarmil kusagil Austraalias, kui ka kuritegudega vahele jäänud Eestist pärit tegelastele.

Organisatsioonide publitsistika funktsioon - kas vaja rohkem pühendumust ja professionaalsust?

ÜEKN kevadistungi vältel Tallinnas tuli mitu korda juttu sellest, kuidas väliseesti organisatsioonid end paremini maksmat panna saaksid kodueesti meediamaaastikul - et kuidas olla praegusest pilkupüüdvamad.

Rein Sikk toonitas oma ettekandes ühte põhilist tõde, ja nimelt kui oluline on otsekontaktide kultiveerimine ajakirjanikega. Telefonikõne ja sugereerimine et mingi tekst või teema väärib avaldamist on Siki arvates kordades efektiivsem, kui kuivade pressiteadete laialisaatmine.

Tallinnas oli kuulda rohkem kui ühel korral arvamust, et väliseesti organisatsioonid peaksid rohkem energiat pühendama suhtekorralduslikule tööle. Õigemini: et sellesse tegevusse tuleks kardinaalselt panustada. Ilmselt vastab see tõeale, kuna Viru hotelli konverentsiruumis öeldut jälgis vähemalt üks suure meediakontserni omanik, järgmisel päeval Eesti päevalehed üritust aga kahjuks ei kajastanud.

TV produtsent Toomas Lepa võttegrupp tegi salvestusi koha peal, mis annab põhjust arvata, et kas Tallinna TV või siis TV 3 võiks olla lähitulevikus see, kes ikkagi kajastab väliseesti organisatsioonide ühte muret, ja nimelt "miks ei tunne eesti meedia rohkem huvi selle vastu, kuidas elavad kaasmaalased teistes riikides"?!

Toronto portaali "Estonian World Review" omanik ja käigushoidja ning videooperaator Vaado Sarapuu kasutas oma sõnavõttu selleks, et tunnustada pagulaste poolt loodud väärtusi. Ta rõhutas, et üks oluline osa pagulaste poolt loodust on välis-Eesti ajakirjandus, mis kindlasti väärib hoidmist. Ka arvas Vaado Sarapuu: "Pole eriti mõttekas üritada ühe universaalpagulaslehe väljaandmist, mida tehtaks Eestis."

Järgmisel päeval ÜEKN-i täiskogu koosolekul lõpetas professor Hain Rebas tema poolt juhitud ja Rootsis ühe aasta eest käivitatud meediagrupi tegevuse, andis aga mõista, et kodumaal kestavad nõupidamised meediategevuse arendamise suhtes. Pole välistatud Rebase kommentaaride kohaselt, et ühe või teise uue (või "uusvana") meediakanali omanikuks või rahastajaks võiks kujuneda EV valitsusasutus.

Jüri Estam

Rootsi Eestlaste Liit (REL) laiemas perspektiivis (1 osa aprillikuu lehes)

Samas, kui loodi Klubi Estetic, tõmbas see kokku eestlasi igast valdkonnast. Kuidas võis üks uus organisatsioon nagu Klubi Estetic järsku tuua kokku nii palju eestlasi igast gruppist? See on huvitav küsimus ja seda oleks ehk vajalik arutada. Ometi olid mõned aru saanud et pakkuda on vaja midagi muud, kui seda, mida vanemad organsatsioonid siiaaani on pakkunud. Estetic oli uuendaja, osalt võib-olla isegi revolutsiooniline. Kaasaegne sisu ja palju kultuuri kaasaegsest Eestist on muuseas teinud Esteicu tegevuse populaarseks.

Eesti on vaba. Mida see tähendab? Kuidas see mõjutab Eesti organisatsioone Rootsis? Miks me rohkem ei aruta seda omavahel laiemas ringkonnas?

Minu arvates on suurem osa Rootsis tegevatest Eesti organisatsioonidest enam-vähem ajast ja iseseisvast Eesti arengust maha jäänud. Tegevus on kivistunud ja osavõtjaid tunduvalt kahanenud. See ei ole imelik, kuna Eesti organisatsioonide siseelu suuremalt osalt ei ole võimeline olnud ennast uuendama ja kaasaegsemaks saama. Selle põhjuseks on mitu asja. Siin nimetan ainult paar. Eesti organisatsioonid ei ole avatud Rootsi ühiskonnaga suhlemiseks. Kuna peaaegu ükski organisatsioon ei näita ennast ette ja ei suhtle selle ühiskonnaga, kus tema liikmed elavad oma igapäevast elu. Ta on rohkem museum kui dünaamiline organ. Selle kaudu on organisatsioon impotentseks muutunud. Teine asi on, et esimese ja teise gruppi kuuluvad eestlased ei ole enam põgenikud. Eesti on vaba. Aga kus on meie idendideedist jutt jäänud? Kes me oleme, kui meie ei ole põgenikud või põgenikkude järeltulijad? Oleme vabatahtlikud Rootsis elavad Eesti päritoluga inimesed ja suur osa meist ka Rootsi kodanikud ning Rootsi ühiskonnas tegelevad inimesed.

Need on kaks asja, millest me ei räägi piisavalt. Kas see on meile võõras teema? Kas on see mingisuguste teadmiste puudus või olukorra eitamine, mis tekitab seda saamatust, mille tagajärg on organisatsioonide hävitav laine?

Ma ei tahaks uskuda, aga vahest kahtlen, kui kuulan kuidas Eesti organisatsioonides

Väliseestlaseks keeruliste aegade sünnil (algus lk 3)

Vara ja asju on alati võimalik taastada, seda pole mõtet taga nutta, peaasi, kui elu ja tervis on alles. Kodumaa identiteediga on muidugi raskem. Sellised mõtted saatsid ka Elsat tema teekonnal.

Elsal õnnestus paigale jääda Augsburgis, mis peale sõda Ameerika tsooni jäi. Seal oli ka palju teisi eestlasi, hinnanguliselt 1500 ringis, kelle hulgas Elsa kohtas ka üht kaugemat sugulast- Loreida Asso't (hiljem Puffal), kes oli talle onunaise õetütar ja 6 atemast noorem. Loreida oli samuti Eestist lahkunud ja hiljem abiellus sakslasega. Nad läksid alguses Šotimaale ning hiljem Inglismaale. Loreida Asso oli noore tüdrukuna olnud Luftwaffe abiteenistuses ja nad olid pimeduses märgistanud valgus-küünaldega lennuradasid. Samuti Augsburgis olles sai Elsa tuttavaks sakslanna Paula ja tema Armeenias juurtega abikaasa Larry Boyajian'ga, kes hiljem Ameerikas olid head perekonnatuttavad. Nad on mõlemad elus ning elavad Miami lähedal Pembroke Pine'is.

Saksamaalt üle ookeani

Nagu paljudele teistele eestlastele, nii oli ka Elsa Reimannile Saksamaa ainult transiitmaaks. Oli selge, et Ameerika tsoon ei kesta igavesti. Kuigi alguses, staastail 1944-1945 püsis veel õrn lootus Eesti vabaks saamisest (nn Valge Laeva ootamise aeg), siis aja möödudes see mõte kadus. 1947. a paiku hakati sõjaväevõimude poolt immigrante laiali saatma. Alati tuli arvestada ka ohuga, et võidakse Eesti NSV-sse tagasi saata. Elsa pani kõvasti rõhku inglise keele õppimisele. Ta oli leidnud ajutisi töötötsi ja tal õnnestus hankida inglise keele sõnastikud ja õpikud. Jaanuaris 1948 sai Elsa lõpuks

tegelevate eestlaste mõttemaalim ennast väljendab.

Neid asju peame analüüsima ja arutama. Mitte ainult õllepubis uimase peaga. Meil on vaja tõsist laiemas ringkonnas arutamist. Peale selle veel isikuid, kes kõigile teevad praeguse olukorra kohta ülevaate ning pakuvad vajalikke muudatusi ning võimalusi. Ega Rootsi riigil pole mingit põhjust meile rahalist toetust anda, kuna olema väga hästi integreeritud grupp Rootsi ühiskonnas. Nii kaua, kui tegeleme Rootsi ühiskonna raamides, on meil kõik olemas, mida vajame. Või?

Aga milleks me vajame Eesti organisatsioone, just näiteks REL-i? Vastust veel pole, kuigi EP:s on katsutud selgitada. Samal ajal väheneb kaasamõtlejate arv Eesti organisatsioonides.

Kas üldse midagi peale Klubi Esteticu alles jääb? Tuleb teada, mitte ainult arvata või sammuda vanades jälgedes. Kuidas läheneda neile kolmele erinevale grupile ja mida nemad tahavad ja vajavad? Samal ajal areneb Eesti vabariik väga suure hooga. See ei paista väga palju välja aga rootsieestlaste organisatsioonides. Tegelevad edasi nagu kõik oleks nagu alati. Iseseisva Eesti ühiskonna elu, kultuur ja keel on Rootsis tegelevates organisaatsioonidest väga kaugelt ees ja juba kaua aega tagasi arenenud kaasaegseks.

Milleks ja kellele on Rootsis Eesti organisatsioonid vaja? Igal juhul mitte samal põhjusel ja nendele, kui tulime siia põgenikuna. Mida tähendab praegune iseseisev Eesti organisatsioonidele ja inimestele? Neid küsimusi tuleks arutada.

Tänapäevane inimene, kes on eestlane Rootsis, ei tunne, mõtle ega ela sama moodi või samal tingimustel, kui siis, kui tulime siia põgenikuna. Ka need asjad peaks mõjuma meie organisatsioonidele.

Vaja on nii Perestroikat, revolutsiooni kui evolutsiooni. Ma ei ole kindel, et see on võimalik, kuna paljude organisatsioonide siseelu tähendab rohkem kohvikus istumist, kus vajalikud muudatused maha surutakse ja liikmeks või juhatusse astutakse enam-vähem sellepärast, et enda nägu näidata ja enda egot tuulutada. *Peeter Umbli* ©

Military Governor' kontorist tunnistuse Eesti passi vastu, et Kanadasse emigreeruda. Immigrandi viisa anti ainult 3 kuuks ja seda tuli veel pikendada, sest kohe ei leidunud võimalust „Suure Lombi“ taha sõiduks. Alles 2. mail 1948. aastal õnnestus Elsal maabuda järgmises sihtpunktis Halifax'is Kanadas.

U.S. tsoonis Saksamaal oli Elsa tutvunud Ameerika sõjaväelase Howard Drayer (snd 1916), kes varsti demobiliseerus ja Halifax'i Elsale järele sõitis, kus nad 15.08.1948 abiellusid. 19.08.1948 anti Elsale nüüd ka U.S.A. sissesõiduviiisa, kuhu noorpaar ka sõitis, esialgu mehe sünnilinna Buffalo, N.Y., hiljem liiguti lõunasse, aadressiks W.E 82nd Street, Miami, FL.

Suur tahtmine oleks olnud abikaasaga ka Eestis käia, kuid paraku oli „raudne eesriie“ selleks liiga tugev ning selline reis oleks olnud kui mitte elu, siis vähemalt vabadusega riskimine, arvestades seda, mis oli „Peetriado“ taluga juhtunud.

Elsale ei meeldinud isikliku elu muresid teistele kurta. Ta ütles, et pool tema südant on jäänud alatiseks maha Eestisse. Kõige rohkem oli tal hinges, et ta ei saanud isegi oma kasuema Therese matustele minna. Therese oli ja jäi Elsale alati emaks.

Identiteedist Ameerikas

Kui Euroopas liigitati Elsa koos paljude teiste eestlastega mõiste „esimese generatsiooni Ida-Euroopa immigrant“ alla, siis Ameerikas olid lihtsalt „maabunud immigrant“ (landed immigrant). Aga Ameerikas pöörati sellele vähem tähelepanu, sest kui välja arvata natiivsed indiaanlased, siis on kõik varasema või hilisema generatsiooni immigrandid ja nende järeltulijad. *järgneb lk 7*

BALTIC SYMPOSIUM

The sixth Baltic Symposium took place under the auspices of University College London SEES (School of Slavonic and East European Studies) on Friday 20 April, attended by an audience of roughly 60 persons, which included, excluding speakers and embassy staff, only four Estonians – the rest were mainly Latvians and Lithuanians.

The key speaker for the first session, chaired by Estonian ambassador Aino Lepik von Wirén, was Estonian political historian Andres Kasekamp, who is Director of the Estonian Foreign Policy Institute in Tallinn. His theme was whether in the current circumstances the Baltic States were moving together or moving apart. He cited the interwar period during which co-operation between the Baltic States was hampered by the historically ongoing spat between Lithuania and Poland. As part of the Soviet Union the three countries 'moved together', a western border for the Russians, and this was maintained both in the struggle for independence, as exemplified by the 'Baltic Way' chain of people numbering up to 2 million between Vilnius and Tallinn, and in the immediate aftermath of re-independence. He questioned whether the invitation and preparation of Estonia into the EU prior to its southern neighbours caused some drifting apart. Having given this overview the audience was presented with an intensive day long programme of speakers on a variety of subjects of mutual concern and interest.

Economics and its drivers was highlighted in the second session on the Baltic 'Tiger economies', some of which were suffering greatly in the current recession. Latvia has a 20% unemployment rate, 10% emigration rate since the crisis began, and a free-fall of 60% in property values.

The session on security challenges from our eastern neighbour provided great interest. Andis Kudors explained how Russia was using 'culture, history, language and the orthodox church', especially in the media, as a 'soft' weapon. The recent language referendum in Latvia has forced politicians to think more about Russian influences. This was followed by a paper on military issues, the ever increasing Russian military presence on their western border close to Estonia, the potential role of NATO and the USA in the defence of the Baltic States and Poland and the possible return of conscription in Latvia and Lithuania. Romas Svedas spoke about energy policies in the Baltic which were reliant to a greater or lesser degree on Russian supplies. Lithuania was proposing a replacement nuclear

plant on its current decommissioned site, electricity supply was being examined on a regional base, rather than looking eastwards, though Estonia had one link with Finland and another was envisaged soon. Interestingly Nordstream was hardly mentioned. (Nordstream is a Russian gas pipeline under the Gulf of Finland and the Baltic Sea to the west)

After a break for lunch Paul Jordan, a research assistant at Cardiff University, spoke about the role of the Eurovision Song Contest in branding of Estonia after their win by Tanel Padar and Dave Benton in 2003. He showed how the hosting of the contest in Tallinn in 2002 was a springboard for the Welcome to Estonia campaign and how, Estonia presented itself to Europe as an emerging multi-cultural nation in advance of accession to the European Union.

In his research interviews, however, he found contrary viewpoints from the public of a more nationalistic sentiment. The Latvian Ambassador at Large, diverted from his originally publicised topic of the Latvian Diaspora – Past and Future, but still mentioned aspects of this in passing. He said that the latest wave of migration since re-independence was the third wave following those associated with the two world wars, in both an easterly and westerly direction. In this most recent wave he drew a distinction between though migrants with higher education and diplomas looking for opportunities in the west, and those job seekers, as in Ireland, who had come to work but fallen on hard times and were living on social security. However, both presented a problem to the existing émigré / refugee communities, many people in the first group integrating quickly into the local community and learning the host nation language; the

Dr. Allan Sikk, Tauri Tuvikene ja Kärge Kama Foto: Toomas Ojasoo

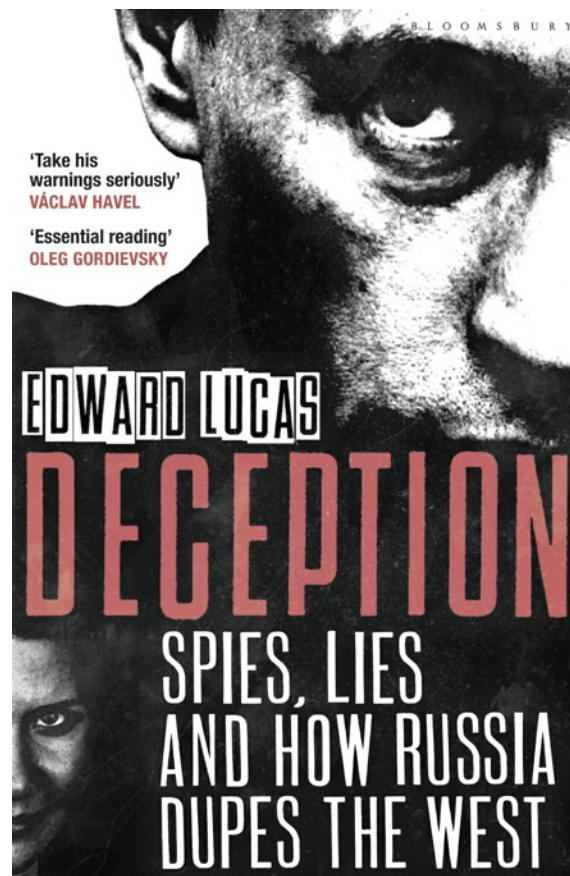
second group sticking together and without the means to join in activities.

The day finished with short presentations from post-graduate students at English Universities. Kärge Kama, from Oxford University, talked about the current developments in the shale oil industry in Estonia and how it could export its knowhow worldwide. She highlighted the very significant contribution (60%) of this product to satisfy current Estonian energy requirements. Tauri Tuvikene, from University College London, concluded the proceedings with an interesting presentation on 'state intervention and individual freedom' using car-parking regulations in Tallinn as the example!! Who was entitled to write the parking ticket, who was empowered to enforce it, who should be the recipient – the car owner or driver. My advice when in Tallinn – use the buses, trolleys or trams.

Toomas Ojasoo

BOOK REVIEW - DECEPTION by EDWARD LUCAS

Edward Lucas, International editor for the Economist and previously Managing Editor of the Baltic Independent in the early 1990s based in Tallinn, has recently written a new book which shows how over the past century the Russian and Soviet governments and their secret services have, in many areas, had the upper hand over British and American intelligence organisations. The title sums it up: - "Deception – Spies, Lies and how Russia dupes the West".

Lucas throws light on the chameleon like transformation of the Soviet / Russian secret services over the years and shows how relatively ordinary and humdrum people recruited as spies melt into the community, gathering contacts and information in many fields.

He quotes a former CIA director: "If you should chance to strike up a conversation with an articulate, English-speaking Russian ... wearing a \$3,000 suit and a pair of Gucci loafers, and he tells you that he is an executive of a Russian trading company ... then there are four possibilities. He may be what he says. He may be a Russian intelligence officer working under commercial cover. He may be part of a Russian organised crime group. But the really interesting possibility is that he may be all three and that none of those three institutions have any problem with the arrangement."

In the book he emphasises how seriously the Russians take espionage and gives examples from different eras, highlighting the vulnerability of the Baltic States on the East-West frontline.

There are references to fraud by government institutions, which appropriate legitimate businesses on tenuous grounds; to long-term sleepers in western society – the notorious Anna Chapman case, which hit the headlines here only a year ago; to FSB links with the Russian Orthodox Church and the unholy trinity of gangsterdom, spookdom and officialdom going up to the highest levels.

This interesting and illuminating background takes us to chapter 8 from where onwards Lucas concentrates, in particular, on Estonia, starting with British intelligence efforts in the Soviet Union in the immediate aftermath of the Russian revolution and World War 1. He writes about general failure by British Intelligence in this field and in the following chapter goes on to demonstrate the repetition of the mistakes after the Second World War. He tells the story of the ill-fated 'Operation Jungle' in the early 1950's, in which Estonian and Latvian exiles were dropped in to the Baltic States to meet up with the Forest Brethren (Metsavennad). Some Estonians still alive in this country will have known them as 'Rebase poisid' (sons of Colonel Alfons Rebane). The book contains only one photograph, which shows the meeting between two of these, one being Voldemar Kiik who died in London in 2002.

This is followed by a longer section on the most recent high-profile espionage case which rocked Estonia and NATO in 2008, involving Herman Simm. Despite working in the Soviet Police Force from 1967 onwards, Simm managed to gain senior posts in the Defence Ministry of the now independent Estonia with access to NATO material. Edward Lucas is the only journalist who has managed to get access to Simm in prison. Military defence is of vital importance to Estonia and the manoeuvres of Russian forces in 2009 close to the Estonian border is worrisome as is the Russian listening post north-east of Pskov. Simm's actions beforehand potentially compromised the defence of Estonia and the Baltic region.

In conclusion after having read the book one may ask the question "can one trust one's neighbour even if he/she is a compatriot?" TO.

Edward Lucas – Deception – Spies, Lies and how Russia dupes the West. (372 pages) ISBN 978-1-4088-0284-7 Bloomsbury £20. Also available from Amazon.

LONDONI EESTI MAJA PEAKOOSOLEK

Viimastel aastatel on Londoni Eesti Maja peakoosolek peetud inglise keeles kuigi tänava valdasid kõik kohalolevad isikud, väljaarvatud kaks, eesti keelt. Selles artiklis toome ära lühikese ülevaade LEM aasta peakoosolekust.

The Annual General Meeting of the Estonian House London Ltd took place on Sunday 22nd April with 15 shareholders present. The minutes of the previous AGM were circulated and approved after some amendments had been made. It was agreed that, in future, the minutes should be sent out with the calling papers and agenda for the meeting.

The key issue, as at many AGMs, was the adoption of the accounts for the previous year and the budget for the forthcoming year. The accounts showed an improved position from the previous year with a deficit being transformed into a surplus, even allowing for a sum of nearly £25,000 being spent on repairs and renewals. Income from rents of the three flats more than covered this expenditure. The draft budget for 2012 showed a more than threefold increase from the previous year for grants to be made by the Estonian House. Virtually the sole recipient of the grant is the Estonian Educational Trust, which then distributes individual grants to Estonian students studying in this country. In

the current financial circumstances it was agreed to amend the sum to £12,000, still an increase of 140%, with another potential increase in 2013. Repairs to the building, including the floor of the main hall, were discussed but it was necessary to have a professionally conducted survey prior to receiving competitive quotes for the work to be carried out. To meet this the contingency budget was increased to incorporate the expected overall surplus for the year, resulting from improved dividend receipts.

Katrin Legrain, as chairperson, notified the meeting of committee members up for election and those retiring. The candidature of Tiina Metsmaa-Petersons was rejected by the committee on the grounds of non-arrival of her nomination papers, despite having been sent by post more than 10 days previously. It was, however, agreed to co-opt her onto the committee and conduct an Extraordinary General Meeting in the near future to officially confirm the appointment.

Following the meeting discussions have been held with the Londoni Eesti Selts (London Estonian Society) to find ways in which the house and its facilities can be better used to serve the Estonian community, as stated in the objects of the Estonian House Ltd. TO.

KOKAKUNST

Maikuu on aasta kaheteistkümnest kuust üks oodatuid ning on saanud rahvasuust üsna romatilisid nimesid nagu õiekuu, toomekuu ja lehekuu. Meie talvistes ootustes-lootustes on see kuu ikka päikeseline, malbe ja mahe. Muidugi võiks maikuid nimetada ka magusaks kuuks, sest üks lange maikuusse ju emadepäev ning jätkub märtsikuus alguse saanud sünnipäevade suurhooaeg. Tähtpäevi tähistatakse aga teadupärast ikka tordiga, kuidas muidu! Ning mõne koogi võib lauale tuua ka puhtast rõõmust, et kena kevade on lõpuks jälle käes.

- Maasika-rabarberikook
- Biskviitpõhi:

4 muna

1,5 dl suhkrut

1 dl jahu

1 dl kartulijahu

1 tl küpsetuspulbrit

Põhja immutamiseks:

1 dl piima

Rabarberimoos:

6 dl väikesi rabarberitükke

- 1 dl fariinisuhkrut
- 2 sl õunamahla või vett
- 1 pulgake kaneeli
- Täidis:

200 g maasikaid

5 sl suhkrut

2,5 dl vahustuvat vaniillikastet

250 g kohupiima
- Kaunistuseks:

300 g maasikaid

Pane rabarberitükid keevasse vedelikku koos suhkruga ja kaneelipulgaga. Lase madalal kuumusel ilma kaaneta pehmeks keeda. Võta kaneelipulk välja, pese puhtaks ja pane kuivama; jäta moos jahtuma. Mikserda toasoojad munad suhkruga väga paksuks ja kohevaks vahuks, milleks kulub võimsa

mikseriga 5-7 minutit. Sega kuivained omavahel ja lisa vahule lusikaga tõstes ja eelistatavalt läbi sõela. Kalla tainas pehme margariiniga määritud ja riivsaia üle riputatud 2,5 l mahutavusega vormi. Küpseta ahju keskosas 175° juures 40 minutit. Lase restil jahtuda, kummuta välja ja lõika kolmeks kihiks. Aseta alumine kiht serveerimisvaagnale ja immuta kergelt piimaga.

Täidiseks mikserda kõigepealt kohupiim suhkruga kohevaks ja sega siis suure lusika abil kokku vahustatud vanillikastmega, püüdes vahtu mitte lõhkuda. Lõika maasikad pisikesteks tükkideks ja sega rabarberimoosi hulka. Laota nii alumisele kui järgmisele koogikihtile pool maasika-rabarberisegust ja määri sellele laia noaga kolmandik kohupiimavahtu. Kolmas kiht immuta piimaga ja kata ülejäänud kohupiimavahuga, kaunistades rikkalikult poolitatud maasikatega. Allikas: toidutare.ee

EESTI DŽÄSSILAUJATAR ANNAB LONDONIS KONTSERTE

Noor Eesti džässilauljatar Anna Kuchinsky esines eile koos Amy Winehouse'i kitarristi Robin Bannerjega Londonis Eesti Gildi korraldatud kontserdil, see ei ole aga kaugeltki esimene kord Kuchinskyl Londonis üles astuda.

Kuchinsky on üle Londoni andnud hulgaliselt pisikesi kontserte, esindanud Eestit Ida-Euroopa džässfestivalil ja alustanud koostööd Amy Winehouse'i kitarristi Robin Banerjega, vahendas "Aktuaalne kaamera".

"Ma kohtusin Annaga Ronny Scotti džässiklubis, see on kuulus džässiklubi siin Londonis. Ta läks lavale ja laulis ning see oli võrratu. Ma olin vaimustatud ta häälest. Tal on imeline hääl, mis on väga sarnane Adelele ja Amy Winehouse'ile. Aga ta hääles on ka temale isikupärane eriline kõla ja seetõttu ma kutsusin teda endaga kontserte andma," selgitas Banerjee. Ta lisas, et Anna jõuab kindlasti väga kaugele. Juba on noor lauljanna pärast

Foto: Toby Stone

Georg Otsa muusikakooli lõpetamist ja 2011. aastal Londonisse asumist hakanud kokku panema ka enda plaati.

"Tegelikult tuli plaaditegemise mõte mul pärast Ida-Euroopa festivali. Kuidagi tundus, et võiks teha projekti Eesti ja Inglismaa vahel ehk siis salvestada eestikeelseid lugusid Londonis inglise muusikutega," rääkis Kuchinsky. ERR

TAGASIVAATED

Eesti Hääles - 11. mai 1962
Kümne aasta jooksul on 790 eestlast saanud inglise kodakondsuse
Inglise Central Statistical Office andmeil on alates 1951. aastast kuni 1960. aastani (viimane aasta kaasa arvatud), inglise koda-kondsus antud Certificate of naturalisation alusel 790 eestlasele.
Eestlasi tuli Inglismaale kõige rohkem tööskemide all 1947 a. Teatavasti võib taotleda inglise kodakondsust peale 5 aastat Inglismaal elamist. Esimest võimalust inglise kodakond-suse saamiseks kasutasid 1953 aastal 101 eestlast. Enne seda said 1951 a. 49 eestlast inglise kodakondluse ja 1952 a. 24 isikut. Nendel juhtudel on tegemist enne sõda või sõja ajal siia pääsenud eestlastega. Sõja ajal oli naturaliseerimise protseduur seisma pandud.
Järgmiste aastate andmed olid:
1954 84 1958 42
1955 112 1959 74
1956 69 1960 85
1957 92
Praegu võib arvestada, et Inglismaal on ca. 4000 eestlast.

Eesti Hääles - 21. mai 1982
USA astronaut oli eestlane!
USA äsjase õnnestunud maailmaruumi süstiku meeskonda kuulunud kolonel Jack Lausma nimi viis mõtted kuidagiviisi eestipära juurde. Nüüd väidabki Kanada televisioon, täpsemalt Toronto City TV, et Jack Lausma ongi eesti päritoluga. Algupärane nimi olevat Jakob Lausma ja ta olevat isegi orbiidilt oma vanematele lähetanud eestikeelse tervituse.
Kolonel Lausma oli kosmoselaeva komandöriks. Seekordsel reisil oli peamiseks eesmärgiks eriti laeva katsetamine mitmesugustes tempera-tuurides, selle käsitsi juhtimine.
Toronto televisioonikommentaatori järgi olevat Jack Lausma vanemad tulnud Rootsist nõukogude okupatsiooni eel, s.o. enne juunisündmusi 1940 ja poeg sündis samuti Rootsis 1942. Perekond asus neljakümnendate aastate lõpul Ühendriikidesse, kui poeg oli 6-aastane. Vanemad olevat elus ja isa elukutselt arst. (EPL)
Eesti Hääles - 22. mai 1992
Eesti-Läti piir
11. mail alustas instituut „Eesti Maaparan-dusprojekt” töid Eesti ja Läti maismaapiiri rajatise ehitamiseks. Piirivalveameti sõnul tuleb pooltesie aasta jooksul kaevata piirikraavid, ehitada piirikupitsad ja geodeetilised punktid ning puhastada piiriraba. Töid alustati Kagu-Eestis Pedeli jõe äärest lääne suunas.

SPORT

Tennis
Eesti esireket Kaia Kanepi (WTA 34) pääses Estorili turniiril finaalis välja raskest seisust ja alistas hispaanlannat Carla Suarez Navarro (WTA 58) 3:6, 7:6, 6:4 ja teenis karjääri kolmanda WTA turniiri võidu.
Esimeses setis jäi Kanepi kiiresti 1:4 taha ja kaotas seti 3:6. Teises setis oli Kanepi 3:1 ees, siis 3:5 taga ja 6:5 uuesti ees, ent loovutas jälle oma pallingu. Tie-break'is oli ta taga 4:6, kuid päästis kaks matšpalli ja võitis neli punkti järjest, sellega ka setivõidu. Otsustavas setis Kanepi jäi 2:4 taha kuid leidis õigel ajal õige taktika ja lõpetas nelja järjestikuse geimivõiduga. Finaalmäng kestis 2 tundi ja 37 minutit. Kaia läks edasi võistlema Madrid Open turniiril.
Kanepi tee finaali:
Avaring: v Sloane Stephensi (USA) (WTA 83) 6-1, 6-0 ; 2 ring: v Vania King (USA) (WTA 52) 6-3, 6-4; veerandfinaal v Petra Cetkovska (Tšehhima) (WTA 28) 6:3, 3:6, 6:3; ja poolfinaalis alistas Kaia itaallanna Roberta Vinci (WTA 23) 6-2, 7-5. Teises setis oli Kanepi 2-5 kaotusseisus, kuid suutis marulise lõpuga võita viis geimi järjest!
Kergejõustik
Uus 400 meetri rekord
Marek Niit püstitas 21. aprillil USA-s 400 meetris uue Eesti rekordi 45,91. Jooksu võitis Akheem Gaunlett ajaga 45,65, eestlane sai teise koha. Varasem Eesti rekord 45,99 kuulus seni Aivar Ojastu nimele ning oli püstitatud 1990. aastal Kiievis.

Kettaheitmine
Märt Israel alustas selle aasta kergejõustiku hooaega tagasihoidliku tagajärjega. San Diegos, USA-s, 28. aprillil heitis ta ketast 62.86 m. Võitjaks oli hollandlane Erik Cadee tulemusega 66.80; teise koha sai britt Lawrence Okoye 66.25-ga. Vésteinn Hafsteinsson, Märt Israeli treener, jäi avavõistlusega rahule, "Märt heitis 62.86 ja ei suutnud teha seda, mida oleme treeningutel harjutanud. Ikkagi OK algus".
Jalggrattasport
Värskest avalikustatud Euroopa Tuuri punktitalbis individuaalses reitingus võib leida Rein Taaramäe 17. kohalt ning tema meeskonna Cofidise 10. kohalt.
Jalgpall
28. aprillil šotimaa jalgpalli meistriliigas Motherwell FC alistas koduväljakul St. Johnstone'i meeskonna 5:1. Eesti jalgpallur Henrik Ojamaa pääses vahetusest platsile alles 81. minutil, kuid lõi järgneva seitsme minuti jooksul kaks väravat! Motherwell lõpetab meistrivõistlused kolmanda kohaga.
Jäähoki
Eesti jäähokimeeskond alistas MMi II divisjoni A-grupis otsustavas kohtumises Hispaania 5:3 ning lõpetas turniiri kaotusega. Turniiril alistati ka Serbiat 5:2, Horvaatiat 3:2, Islandi 7:2 ja Uus-Meremaa 19:2. Võit tagas pääsu tulevaseks hooajaks I divisjoni B-gruppi, kuhu hetkel kuuluvad Korea, Poola, Holland, Leedu, Rumeenia ja Austraalia.
Allikad – Delfi, Eesti Tennise Liit, postimees, IAAF, jt.

CHESS - THE LIFE OF PAUL KERES

Graham Taylor, enthusiastic chess player and previously England junior champion, will be giving a talk about Estonian Grand Master Paul Keres. As part of the Oxford University chess team he played Keres in 1961.
In the Estonian national encyclopaedia Paul Keres merits a longer entry than most others. This somewhat controversial man born in Narva in 1916, who managed to be both Estonian and Soviet, was a top world chess player from the mid-1930s to his death on 5th June 1975.
The talk, open to members of BEST (British Estonian Association), will be held on Tuesday, 22 May at 6.30 p.m. at the Estonian Embassy. To register and become a BEST member contact Elisabeth Tamm elisabeth.tamm@mfa.ee (tel: 020 7589 3428) at the Estonian Embassy.

Väliseestlaseks keeruliste aegade sünnil (algus lk 5)

Kui Saksamaal oldi üldjuhul Eestist kuuldud, siis Ameerikas ei teatud Eestist midagi. Nende geograafiaõpetus oli põhiliselt Ameerika mandri keskne. Illustreerivalt võib tuua kurioosse näite ühest väikesest postkontorist, kui Elsa oli teel Washington D.C.-st Floridasse. Ta küsis palju maksab postkaardi saatmine Eestisse. Ametnik küsis muidugi, kus Eesti asub. Vastuse peale, et Euroopas, küsis ametnik, et kus Euroopa asub...Floridas puutus Elsa kokku ka teiste eestlastega. Tihedalt käis ta läbi näiteks August Mihk'iga (snd 1900), kes oli emigreerunud juba varem, teeninud US Navy's ja pidas gaasijaama. Samuti Ida Maldur (snd 1907). Siin-kohal tuleb ära mainida ka Elsa täditütar Linda Salmson (neiuna Timma)(23.06.1904-20.04.1998 Pariis), kes ei elanud küll Ameerikas, kuid lahkus 1920-ndate aastate keskel Prantsusmaale ja elas seal kogu oma ülejäänud elu. Ta oli Elsaga pidevas kirjavahetuses juba Augsburgi ajast, külastas Elsat korduvalt ja oli abiks nõuga jaka materiaalselt.
Aja möödudes hakkas Elsa suhe abikaasa Howardiga jahanema, kuna Elsale tundus, et mees suhtus temasse kui välismaalasest kodukanasse, aga põhjuseks oli ka mehe süvenev alkoholism ja abielu lahutatigi 26.02.1964. Elsa leidis tööd Miami Beach'i ühes golfklubis sekretärina.
Samas töötas ta mänedžerina ka James Reimann Donnelly Jr'i juures, keda kutsuti JIM'iks ja kellest sai Elsa viimane abikaasa 17.05.1966 a. See oli kauaoodatud suhe, mis põhines vastastikusel armastusel ja lugupidamisel. Ka käis Jim alati koos Elsaga eestlaste pool ja Eesti üritustel ning ei suhtunud kunagi üleolevalt Eesti immigrantidesse.

Eesti taasnägemine
Elsa nägi Eestit uuesti peale 46 aastast vahet turismigrupi koosseisus ja siis veel 1992. a koos Jim'iga, kui õnnestus üles leida ka kunagine „Peetriado“ taluase Raadil heina ja võsa seest. Tunded olid vastuolulised, jälleenägemisrõõm on vale sõna, pigem masendus hingesopis. Kuigi kõik oli ammu teada, on pisut teine seista oma silmadega fakti ees, et talu on maamunalt lihtsalt minema pühitud. Lisaks tegi valvsaks asjaolu, et Vene väed ei olnud Eestist veel lõplikult lahkunud ja mineviku kummitusena võis Raadi lennuvälja traataia taga näha liikumas Kalašnikoviga vene sõdurit.
Elsa Reimann Donnelly jäi alla võitluses raske haigusega ja suri 20.04.2003 Miami Beach'is. Oma hinges jäi ta alati Eesti tüdrukuks. Märkimisväärne on see, et tema abikaasa Jim lahkus siit ilmast täpselt samal kuupäeval ja aastal. Surma põhjus pole allakirjutanule teada. Ka Jim'i õde jättis otsad lahtiseks, öeldes vaid, et see oli tõeline, igavene armastus-armastus kuni surmani...
Aavo Timma
Kasutatud allikad: Dokumentaalsed: Eesti Ajalooarhiiv, Eesti Riigiarhiiv, Eesti Perekonnaarhiiv, Eesti Maksuameti Arhiiv, Eesti Linna Arhiiv, Tartu Perekonnaseisumeti Arhiiv
Suulised: isikute meenutused: Elsa Reimanni tädipoeg Eduard Timma (16.02.1902-14.06.1980); Elsa Reimanni tädipoeg Linda Salmson (23.06.1904-20.04.1998); Loreida Puffal (neiuna Asso); Paula ja Larry Boyjian; Astrid Pärtelpoeg (snd 18.02.1909, elas Tartus Jakobsoni tn.); Hans Kobin (Hacknsack NJ. USA) - omaaegne naaber Nõmme A 11 talust Raadil; Elsa Reimann Donnelly enda meenutused ning lisaks kirjavahetus

EELSEISVAD ÜRITUSED

LEICESTERI EESTI MAJA

366 Fosse Road North, Leicester, LE3 5RS.
Tel: 0116 251 6727
26. mai Eurovisiooni lauluvõistlus TV
16. juuni **Jaanipäeva BBQ**
Baar on avatud: R 18.00-22.00 ja P 12.00-15.00

IES 'TULEVIK'

25-27. mai Seltskondlik nädalalõpp
26. mai **Rahvatantsu workshop**
26. mai 38. aastapäeva pidulik
õhtusöök ja tants
Cathorpe Manor, Cathorpe,
Rugby, LE17 6DF

BRADFORDI EESTI KODU

8 Clifton Villas, Bradford BD8 7BY.
Tel: 01274 544221
26. mai Eurovisiooni lauluvõistlus TV
2. juuni Kuninganna juubeli pidu
23. juuni Jaanipäeva, Võidupüha ja
Eesti Kodu aastapäeva tähistamine.
Õhtul esinevad **Siiri Känd** Eestist
ja Reet Kromel

Lõkketuli, einelaud, baar, grillimine,
loterii ja tants.

Eesti Kodu baar on avatud: E 20:00-
24:00; K 11:45-14:15 ja 18:00-24:00;
R 18:00-24:00; L 12:00-14:00 ja 17:00-
24:00; P 13:00-23:00

ABISTAMISE KOMITEE LONDONIS

Abistamise Komitee kutsub teid
Eesti Majja jaanipäeva lõunale
10. juunil, kell 13:00
Hind £7.00 (kuni 10-a vanustele tasuta;
11 - 16. a. £3-50)
Lastele mängunurk. Loterii - oodatud
on annetused loterii-võitudeks.
Registreerimine hiljemalt 7. juuniks:
Ida Lemsalule - 020 8893 3816 või
adelies@btinternet.com
Peale suvevaheaega: 23 september;
14 oktoober; 18 november; 9 dets.
Eesti Maja Londonis, 18 Chepstow Villas,
London W11 2RB

UNITED BALTIC REMEMBRANCE SERVICE

Sunday 17th June at 3:00 p.m.
Commemorating the deportation of
Estonians, Latvians and Lithuanians to
Siberia in 1941.
St. James' Church Piccadilly, London W1
Organised by the Baltic Council in GB

LASTE SUVELAAGER

Pühapäev 12. kuni laupäev 18. august
Igapäevane kava koosneb eesti keele tundidest, laulmisest, rahvatantsu-
ja kunstiõpetusest. Korraldatakse matke, mängu, mitmesuguseid võistlusi,
sporti, jne. Laager on suunatud lastele 7 kuni 16. a. Hind: £125.
Palutakse registreerida aadressil: Kristy Sheldon, 98 Bates Lane, Helsby, Cheshire,
WA6 9LJ. email:kristysheldon@hotmail.com ; tel: 01928 724844

LASTE SUVELAAGRI SPONSORID

Sel aastal on koos meie eesti pärituoluga
lastest/noortest UKs, juba mitmed
lapsend/noored nii Eestist kui ka
Saksamaalt suvelaagrisse registreerinud.
Mõned nendest osalevad laagris juba teist,
kolmandat ja lausa neljandat korda! Üks
laste suvelaagri sihtidest on luua sidemeid
kodumaal elavate noortega ja selle tõttu
on nii laagrilised kui ka õpetajad kodumaa
kui ka teistest Euroopa maadest tulnud
noorte tuleku üle eriti rõõmsad.
Kavatsetakse Eestist saabuvald noori veidi
majanduslikult toetada.

Kas soovite lastelaagri sponsoriks hakata?

Laagri korraldajad on väga tänulikud
sponsoritele, kes viimaste aastate jooksul
on laagrit toetanud rahaliste annetustega. Koos IEÜ ja IES Tuleviku toetusega aitab
selline toetus vähemalt osaliselt laagri ja Rahvapeo kulusid katta. Nädala majutuse
ning toitlustuse tasu ühe lapse eest on tänavu £125. Iga väike toetus aitab laagri
kulusid katta ning abistab noori. Sponsoritele pakutakse välja tasuta sissepääs
Rahvapeole, prii söögipilet, 10 tasuta tombola piletit, reserveeritud istekoht ja soovi
korral pannakse sponsorite nimed ka Rahvapeo kavasse.

Kui soovite lastelaagri sponsoriks hakata, siis palun võtke ühendust laagrijuhi, Kristy
Sheldoniga - 98 Bates Lane, Helsby, Cheshire, WA6 9LJ. tel: 01928 724844

Kallist sõpra ja kaasmaalast

LEMBIT MADE't

mälestavad leinas

Klaus Ratnik perega

Maimo ja Valdek Süld

Lia Ottan

Sirje ja Eino Ilmari

Ellen Kokk perega

Maimu ja Tiit

Lydia Järvi

Möödunud aegade mured
ei need enam tagasi tule.

LEMBIT MADE (MAADE)

sünd: 2.04.1923 Järvamaal

surn: 10.04.2012 Bradford'is

Puhka rahus

Endla Oja Lepik

Harald Luts

Lahkunud koguduse liiget

LEMBIT MADE't

mälestab

EELK Põhja-Inglismaa Kogudus

Kaasrändajat ja sõpra

M. LEPP'a

mälestavad leinas

Marjorie ja Aleksander

EVALD PAAVEL

suri 5. jaanuaril Walton-le-Dale'is, Prestonis
87. aasta vanuses.

Jäid leinama tütar Vaike perega.

LONDONI EESTLASTE JAANIPIDU

LAUPÄEVAL 9. JUUNIL 2012

Algus kell 14.00

Õdusas ja looduskaunis Foxgrove'i klubis
(aadressil Westgate Road, Beckenham, BR3 5DE)

Kavas on põnevad muusika-, filmi- ja olümpiateemalised töötoad,
tegutsevad laste- ja beebialad, soovijad saavad rahvatantsu harjutada.
Eestist tuleb külla Türi Käsitöötuba. Nagu õigele jaanipäevale kohane, ei tule
puudu šašlõkist ja kartulisalatist, rahvalikust tantsumuusikast ning
üllatustest. Süüdatakse suur jaanilõke. Lastele on batuut ning suurtele
ühislaulmine ning sportmängud. Soovitame peole sularaha kaasa võtta, sest
kohapeal saab head ja paremat nii kõhtu kui mälestuseks kaasa osta.
Oodatud on kõigi põlvkondade esindajad, et ühiselt jaanipäeva tähistada ja
koosolemise rõõmu tunda.

PILETIHINNAD: kuni 22. mai täiskasvanule £13, gruppipilet viiele £60;

11-aastased ja väiksemad lapsed tasuta

23. mai – 9. juuni täiskasvanule £15, gruppipilet viiele £70;

11-aastased ja väiksemad lapsed tasuta

Kohapeal, 9. juuni täiskasvanule £17, lapsed £5

ARVUTA ISE KOKKU JA MAKSA: Estonian Society in London

Natwest Account number: 68652704; Sort Code: 60-15-33

NB! Makse sooritamisel märki makse selgitusse oma ees- ja
perekonnanimi ning märksõna 'jaanipidu'

Lisainfo peo kohta telefonil: 07727899978

Rahvapidu 2012

koos taasiseseisvumise aastapäeva tähistamisega
toimub laupäeval 18. augustil
algusega kell 13.30 kuni hilisõhtuni
Kavas: Kontsert, suvelaagri laste esinemine
laulu ning rahvatantsuga, tombola, superloterii,
müügilauad, ühislaulud ja õhtune tants.

Esineb **'Viljandi Gypsy Jazz'**
ansambel Eestist.

Koosseis: Maarja Soomre – vokaal;
Eeva Talsi – viiul;
Villu Talsi – mandoliin;
Jaan Jaago – kitarr;
Andres Alaru – kontrabass.

KÕIK TERETULNUD!

Hea transpordi ühendus rongiga
Rugbysse; autoga M1 ja M6 side punkti;
lähedasemad lennujaamad - Birmingham
ja East Midlands.

Ööbimine lähedal asuvas Ibis Hotellis.

LEHE- JA JAANIKUU

Eesti Hääl soovib sünnipäeva
lastele õnne

17. mai Heino Poopuu
17. mai Adelines Beerman
28. mai Carmen Mirza
31. mai Liivi Öpik
31. mai Ellen Kokk
03. juuni Marju Pöld
09. juuni Harry Pallas
12. juuni Silvi Billington
13. juuni Karin Blakeley
13. juuni Astrid Edwards

Sündinud

16. mai 1819 J.V. Jannsen
21. mai 1897 Pedro Krusten
22. mai 1904 Paul Viiding
29. mai 1873 Rudolf Tobias
30. mai 1885 V. Grünthal-Ridala
7. juuni 1937 Neeme Järvi
7. juuni 1939 Eri Klas
8. juuni 1875 Ernst Enno
11. juuni 1962 Erika Salumäe
12. juuni 1949 Ivo Linna

Surnud

14. mai 2006 piiskop Udo Petersoo
19. mai 1943 Kristjan Raud
23. mai 1956 Gustav Suits
30. mai 1999 Kalju Lepik
5. juuni 1975 Paul Keres
13. juuni 1890 J.V. Jannsen

Mälestame Inglismaal lahkunud

23. mai 2002 Arnold Ojasoo
28. mai 1970 Alice Torma
29. mai 2002 Einar Ligema
2. juuni 1976 Rene Kangro

Tähtpäevad

17. mai Taevaminemise püha
27. mai 1. nelipüha
2. juuni 1858 Mahtra Sõda
3. juuni 1989 Algas Öölaulupidu
4. juuni 1884 Eesti Lipu päev
5. juuni 1919 Algas sõda
Landeswehriga
9. juuni 1989 Lõppes Öölaulupidu
14. juuni Leinapäev. I
massküüditamine 1941

ESTONIAN NEWS / EESTI HÄÄL - Published by the Association of Estonians in Great Britain

Toimetaja: Reet Järvi; Talitaja: Toomas Ojasoo; Kuulutuste esindajad: Bradfords - Lydia Järvi; Londonis - Ida Lemsalu

Vaated Eesti Häälles avaldatud artiklile ei tarvitse alati ühtuda toimetuse seisukohtadega. Iga artikli eest vastutab allakirjutatu. Toimetaja võib teha muudatusi ilma autori loata.

Tellimishind: £22 aastaks; välismaale £26. Leinakuulutused - £2.50 cm veerul (miinimum £12); Ühisleinakuulutused - £4.00 isik; £5 perekond; Müügikuulutused / reklaamid - £3 sm veerul
Tšeki saajaks märkige "Estonian News". Aadress: 4 Briar Gate, Long Eaton, Nottingham. NG10 4BL. Telefon: 0115 877 6877; e-mail: info@eestihaal.co.uk

Printed by Spotcolour, Sunleigh Road, Alpertown, Middx. HA0 4LY